

Latwērfchu Awīfš.

54. gabagahjums.

Nr. 50.

Trefchdeenā, 10. (22.) Dezember.

1875.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Bentorn l. (Neyber) grahmatu bohde Jelgawā.

Latwērfchu awīfš lihds ar to peelikumū „**Basnizās un fshoblas fīnas**“ maksa uš jaunu 1876. gadu tāpat kā lihds fchim: Jelgawā fanemohht 1 rubli, Rihgā pee Daniel Minus lunga fanemohht 1 rubli 20 kop. un par pašti peesuhthoht 1¹/₂ rubli. Kas 24 eksemplarus apstalle, dabuhn 1 wirsū.

Apstalleschanas peenem: Jelgawā, awīfchu namā, Besthorn l. (Neybera) leelā grahmatu bohde pee turgus platscha; Kuldigā, Besthorn l. grahmatu bohde; Rihgā, Daniel Minus l. kantori, teatera nu wehwer celas fuhri; Zehfīs, Walmeerā, Walfā un Pehterburgā pee turenēs zeen. latw. draudfēs mahjitajcem. Wīfī Kurfemes un Wīdfemes zeen. mahjitaji, fshoblotaji, pagasta wezalee un fshrihweru lungi teel luhgti, apstalleschanas mihli peenem un tahlak apgahdaht.

Wīfūs famūs zeen. Latw. awīfchu draugūs luhdsam, fawas apstalleschanas tāpat kā jau pehrn, ari fshogad mihli pee laika ušdoht, jo tik tad ween ekpedizijai ir eespehjams no pat pirma nummura wīfūs tohs daudf tuhlfstofchus bes kahdas uflawefchanahs apgahdaht.

Nahditajs: No eefshfsemehm. No abrfsemehm. Wīdfamafābs fīnas. Kurfemes lohpu-aiffargafshanas beedribās gada fīnas par 1874. gadu. Man prahitā meirina. Dfelfjeta brauceent. Urbīdas. Stubīnafshanas.

No eefshfsemehm.

Jelgawas fchihš wafaras īstahde bij eenehmufi 11732 rubl.; īsdohfshanu bij 8062 rubl.; tā tad atlikufchi 3670 r. Ari no fchim īstahdes atlikahm Jelgawas amatneeku beedribai plauks daschi labumi.

Ba Kuldigās puši jau no 26. Nowember fahla braukt ar kamanahm, bet fneega bij wehl masa kahrtina. 28. Nowemberis atnesa labu teesu fneega klahht, bet ar leelu puteni nahkdams ir peedfīnis gatwas un fshohgmales, tā ka gruhtha zaurtīfshana.

Peē Kuldigās pilfsheta ir daschas peeprafīfshanas nahkfshas dehl tahs derigafahs weetas, tur buhnufis buhtu zelams. Tā tad Kuldīdīneeki jo preezīgi zere, drīhs peegaidiht, ka dšelfzefsch no Wentspīls gar Kuldīgu ees uš Wainodeem.

No Mīsputes. Kahdu laiku atpakal pee mums weens breefmu darbs nahza gaismā. Kahds faimneeks pafchā pilfsheta tuwumā bij fawu wezu, flīmu, par nefpehjineeku palīkfufchu tehwu lohpu kuhhti noguldījis, lai tas tur mehflōs pee lohpeem fawu muhscha wafaru wada un lai ziteem mahjīneekem wina wahjības neleen azīs. Saimneeks bij wehl no tahdeem, kas bij ar baptīfsteem eepīnees un ar fawu baptīfšu fwehtumu īfleelījahs. Medfēdams, ka wina wezais tehws jauno prawēfchu wīfīnafshanas par neekem tura, bet paleek pafshawīgs fawā ewang. tīzībā, dehlš wīnu armeen wairak eefkatīja tik par „meefas“ gabalu, turpretim fewi par ta „gara“ behrnu, tā ka no tīzības nomaldīdamees faudeja ari Deewa bauschta bijafshanu un fīrds tam nerahwahs, redsoht fawu tehwu mehflōs wahrgstam. Nabaga tehws jau ilgaku laiku bij tā behdīgi fawu muhschu wadījis, kamehr leeta tapa fīnama un nahza teesu īsmelkfshana un gahja lihds pat augstajahm teefahm. Tagad nu ir tas spreedums īfnahjis, ka dehlš dabuhn uš ilgaku laiku bahrgu zeetuma fshahpi. Tehws

pastarpam jau ari fawu wahrgofshanu fchīni pafaulē pabeidfīs. Behdīgi ir par tahdu leetu fīnoht, tik tas japeemin, ka ir ari faws labums no tahs atlezīs. Dascham agrakam baptīfšu draugam nu ir azīs atwehrufshahs. „Peē wīnu augteem jumš buhs tohs pofīht.“ Nu jo gaischi reds pafchleelības fwehtumu un kahdōs nezeļōs nolīfshana no tīzības wed. — Wehl par weenu ohtru behdīgu leetu man jafmo: ta bij leelīfka kauschahahs fšarp dascheem Bohjēneekem un Drohdfēneekem. Strīhde bij pee Mīsputes fšarp pahri wīhreem neeka leetas labad zehlufees un eekarfeja zītūs lihds, tā ka pee weena krohga pulks no weeneem ohtrus fagaidījufchi un ar rungham krtufchi wīrsū. — kauns dšīrdeht, ka laudīs wehl tahdus rupjus grehka darbus war eedohmaht — tā ka weens bij uš weetas nofīfīs, ohtrs pehz īhfa laika fawu dšīhwību īflaida un trefsch gul fmagi eewainohhts. Ari fchi leeta ir teefahm nodohtha un nebehndneeki par faweem waras darbeem dabuhš pelnītu bahrgu fohhdību. Lai Deews dohd, ka uš preekfchu waretu Latw. awīfshem no muhsu pufes ko jaukaku pafīnoht. A.

Leel-Gšeres R. mahju faimneeks, wehl it jaunš zilweks, bij 28. Augufst f. g. uš netahlu Leīfchu krohgeli aīfbrauzīs un tur, — kā to weens no wina radīneekem fshahsta, fawu duhfchu labi ušprawījis. Wafarā febu no krohga pahrbraukdamš wehl pee fawa radīneeka eegahjis, tur wafarinas pa-ehdīs un tad uš mahjahm aīfbrauzīs, bet tahs wairš nedabuja redseht; jo no rīhta wīnu atrada nedfīhwu ratōs gulofchu; ar grohfscheem nofshangtu. Kā rahdahs, tad fchīs nau wīs no nejaufchi, bet warbuht zaur kaunu zilweku rohlahm, fawu agru nahwi atradīs. Lihds fchim laikam wehl fchi leeta fshahw teesu īsmelkfshana.

Wehl ohtrīs kaunums no muhsu pufes fīnojams; jo tai nakti uš 21. Septemher ir Greeses basnizās drehfshambar, lohgs uflaufš, faglis tur eegahjis un no nabaga lahde, kahdus 5 rubl. īfadsīs. Laundarītāja pehdas wehl newa fadsīht.

Wīhtina T. mahjās fshahdajīs nefen kahds fshohderīs-wahrdā Matwei Zafaitīs, — atfšauku faldatš no Leīfshem-

Schis noskatijees, kur fainneekš ſawu naudu glaba, lahdā nakti, kamehr ſchis uſ riju aiſgahjis, ſkapi uſſlehdſis un no ta lahdus 180 rubi. iſſadſis un tad aiſbehdſis. Saimneekam bij gan laimejees ſagli ohtrā deenā Moſchailkōs ſakert, ſawu nau- du tam atnemt un to paſchu pagasta teeſai nodoh, kur taš ari nemaš neleedsahš, ka ſcho ſahdſibu padarijis, bet eekam uſ augſtaku teeſu bij iſſubtihts, ſaglim laimejahš zeetuma uſrau- gam nakti iſmullt. Saglis ir lohti ſihmigš zaur to, ka tam balſa rihtlei apakſch ſchohda ir zaurums kuru taš ar rohku aiſ- ſpeeſch kad runa. Ja nu lahdam trahpitohš to paſchu ſakert, tad taš tohp luhgts, lai Wihtina pagasta teeſai no tam pa- ſinotu.

W. Perch.

No Rihgas. Scha rudena garas un ſtipras plikſalas ari Rihdseneekeem padarija daſchas raiſes. Sirgi pa plikeem akmineem ſkreedami ſawus pakawus drihš atbužinaja un tad uſ ledus glumuma ſpehruſchees klupa un krita, ka daſch brauzejš tika kreetni iſbeedehts. Weetahm uhdenš truhbas un pihpes aiſſala un daſcham namam atneſa uhdenš truhkumu.

Katrihne nahkdama ſew pa preekſchu ſneegu bahſtija, jau 24. Nowember, bet ſawā wahrda deenā ta Rihgu bagatigi ar ſneegu apdahwinaja, paſchu pirmu un brangu kamanu zeku brusedama. Sawā nodabā lungi ſmaidija, ka Katrihna ſcho- gad wezu wezo mohdi ailikuſi pee malas un nau wiš leetu neſuſi.

Kaut jel ſchis brangs kamanu zekſch ilgi paſtahwetu pil- ſehtneekeem kā lauzineekeem ſawus labumus preeſchirdams.

on.

No Sahmu ſalaš rakſta par jauku, kriſtigu darbu, ko 13. Nowember weens ſaldats lihds ar weenu ſweijneeku iſdariju- ſchi; ar nahwes breeſmahm zihnidamees tee ir dewaſchees juhrā, lahdas 2¹/₂ werſies no malas, kur lahdā laiwiſa bij juhrā ledus plohts eedſihta un nau rimuſchi, pirms tohš zil- wekus no laiwas, diwi puš noſaluſchas ſewas un weenu wihrū bij nodabujuſchi un malā iſwiſkuſchi. Wiſu teizams darbs nepališ ne-aplohnehts.

Pehterburga. Muſſu augſtam Keiſara namam bij ſchi- nis deenāš weeſi. Bruhſchu prinziš Kahlis ar ſawu laulatu draudſini atbrauza jau 24. Nowember un tika no Keiſara ſa- milijas pee bahnuſcha ſagaiditi. 25. Nowember atbrauza Au- ſtrijas erzhertzogs Albrehts. Abi printſchi muſſu Kungu un Keiſaru apzeemodami dohd paſaulci to leezibu, ka taš 3 Kei- ſara walſtiš ſtahw ſirſnigā draudſibā un kamehr taħda paſtahw, tiſ ilgi war wiſas walſtiš drohſchāš buht, ka meers netiſš trauzehts.

Pehterburga. Muſſu Kungs un Keiſars uſ taš gohda maltiteš 27. Nowember, kur Auſtrijas un Bruhſchu printſchi bij klah, iſſauza ſchohš wahrduš: „Eš dſeru uſ ſawu draugu un beedru weſelibu, Wahzu keiſara Wilhelma un Auſtrijas keiſara Franz Joſefa. Eš eſmu laimigš, waredams apleezi- naht, ka ſtarp tahm trihš Keiſara walſtišm ta ſirſniga ſawee- niba, lahdū muſſu preekſchgahjeji zehluſchi deht lohpu leetas apſargaſchanaš, netrauzeta paſtahw uſ to, Eiropas kahrtibu un meeru uſtureht. Eš uſtiju pilnam, ka ar Deewa palihgu muſſu ſaweenota gahdaſchana meera mehrki atſneegš.“

— Preekſch ſchihdeem, kuru laulibaš lihds ſchim noteek lohti iſchi un daſchureiſ beš lahdas taħlakas ſklaidribaš zaur ruſkeem, kā dſird, buhſchoht nahkt pawehle, ka bruhtſpahreem buhš uſdohteš pee ſawas teeſas un tiſ tad, kad no turenēš peeneſ ſihmi, warehš tiſt no rabinera laulati. Beš ſchahdas

ſklaidribaš eſohť leelas juſſchanaš pee ſamilijāš ruſku uſdoh- ſchanaħm kara deeneſta darifchanaš.

Pehterburga. Tee Jurga ordena ſwehtki, ko ſchogad at- kal 26. Nowember Keiſara pili ar leelu gohdibu ſwineja, pa- ſtahw jau 106 gaduš. Schogad ta ſwehtku deena tika jo wairal eewehrota tamdeht, ka muſſu Kungam un Keiſaram palika pilni 25 gadi, kamehr wiſch pee Jurga ordena bruni- neekeem ir peeſkairihts. Wehl krohnamantineekš buhdams wiſch 1850. gadā bij nobrauziš uſ Kaukaſiju un 26. Oktober dabuja nemt dalibu pee weenas kauſchanaš ar Eſcherkeſeem. Krohnamantineeka ſirgš bij lohti ſtrauſch, tā kā ziti jahjeji bij druſzin eepakal palikuſchi un leelſirſtš bij wiſtuwal eenaid- neekeem peejahjis, kaš jo dedſigi krita wirſū. Tai paſchā azu- mirkli generalis Kogebue pawehleja 5 kaſaku ſotnahm ſteigſchu kriſt eenaidneekeem mugurā, tā ka teem bij jagreeſchahš atpa- kal; leelſirſta ſirgam pa laħjahm palika gulohť eenaidneeku wadoniš Saibdula. Paſš kara wadoniš Woronzowš ſaſlimiš buhdams bij ratōš eepakal brauziš, bet redſedams leelſirſtu breeſmāš, wiſch bij no rateem iſkaphiš un ſirgā leziš, bet breeſmu brihdiš bij jau aiſgahjis un Woronzowš ar dreboſchu balſu uſ krohnamantineeku ſazija: „Keiſariſka Augſtib, Juhš mani wezu wihrū eſat breeſmigi iſbeedejuſchi, bet tagad eſmu laimigš redſedams Juhš ſweikus un weſeluš.“ Kara wadoniš to meldeja Keiſaram Nikolajam un taš ſawu deħlu par wiſa ſirſdrohſchibu pagohdinaja ar Jurga ordena ſihmi. No ta laika nu ir 25 gadi aiſtezejuſchi.

No ahrſemehm.

Wahzu keiſars atkal druſzin ſaſlimiš, kā jau firmā wezumā.

Kahda Berlines awiſe ſakahš ſklaidri ſnoht, ka taš trihš keiſara walſtiš Turku Sultanam buhſchoht ſchahdas punkteš preekſchā liſt: 1) Sultanš lai patura wirſwaldibu, bet lai daſcheem no ſaweem ſemeš gabaleem pa puſei paſchwaldibu zaur ſewiſchku kriſtigu waldiſchanu — jeb lai pahrgrohſa pa- wiſam žitadu ſawu miniſteru buhſchanu un prohti tā, ka pee ſinanzteeſu un waldiſchanaš miniſteriju weſchanaš ari kriſtigi tohp klahť nemti. 2) Turku miniſteru komitejā buhš pee wi- ſahm ſwarigahm noſpreeſchanaħm ar lihdsbalſoſchanaš rekti ſehdeht pulkā teem 6 weetneekeem no tahm 6 walſtišm, kaš 1856. gadā to deribaš rakſtu Pariſe paraſtijuſchāš. Sinamš, ka Sultanš to negribehš ne dſirdeht.

— Biſmarka ſamilijai, kaš zaur zereta mihta ſnohta nahwi dſiti apbehdinata, tiſklab keiſars, kā keiſarene, kā ari draugi iſ malu malahm peeneſa jeb peeſuhtija mihtuš lihds- zeeſchanaš wahrduš par eepreezinatſchanu. Bruhte, Biſmarka freiline, eſohť par daudš dſiti noſklumuſi un Biſmarkam, kaš ſcho ſawu weenigu meitu lohti karſti mihtjoht, taš ari gul ſmagi uſ ſirſš. Taš behdas uſbruka jo peepeſchi, jo ſlim- neekš bij jau ſtipri ſahziš laboteeš. Graſš Culenburg bij 30 gaduš wežš, uſ wiſu tureja augſtaš žeribaš. Bet žilweku dohmaš nebij Deewa dohmaš.

Berline. Walſſtrahtes ſpreedumam ir no waldiſchanaħm preekſchā liſti jauni ſtrahpēš liſumi, kaš daſchadaš noſeedſibaš gribetu daudš bahrgaki ſohdiht, nekā lihds ſchim, jo daſchadaš pahrgalwibaš par daudš augohť. Bet kā manamš walſſtrahtes runaš kungeem ta leeta nau pa prahtam; tiſ retāš punktiš tee gribehš preekſchlikumu peenemt.

No Londonēš ſino, ka 7. Dezember wakarā pret Temiaš upēš eeteku juhrā weens wahzu lugiš ir pawiſam ſadragahťš; laħdi 150 žilweki juhraš wiſnōš noſlihtkuſchi.

No Turku kara lauta nahk sinas, ka Turki no nemeerneek-
teem sakauti fawas dusmas ir negehligi pret newainigahm
Herzegowineefchu feewahm isgahsuschi; 6 feewahm esohk gal-
was nozirtusch; weena fahdscha mahti ar wisu winas sihdamu
behrniru gabalds fakapajusch, 2 feewas upé eedfinusch un
noslihzinajusch, zitas ar waru Turku lehgeri nowedusch.
Schahdi breefmu darbi sinams ir la eka us uguné.

Turkds no abahm pufehm pobschahs us duhschigu kau-
schanohs, ja til sneega puteni nebuhs zetüs aisslohdsijusch.
Beidsamajás deenás nemeerneekem atkal labi laimejees; pee
Planas tee fakahwusch 1000 Turku, atnehmusch 350 eeroh-
tschu un 800 lohpu; no nemeerneeku pufes esohk til 2 kri-
tusch.

Rihnas walsti dshwo kahdi 400 milioni zilweku, t. i.
trescha dala no wiseem pafaulés eedshwotajeem. Kad tee tur
fahl klist, tad war gan wisu semes lohdi ar zilwekeem apseht.
Lihdschim tee turejahs zetti ween lohpa. Bet nu schinis laikds
fahl is beesuma lihst ahra un straumes tel jau us dauds pufehm.
Us Seemet-Ameriku, ihpachi Kalifornijas selta semi, ir ihfa
laika wairak la 100 tuhst. aishwandarejusch. Ziti pulki eet
us Australiju, ziti atkal taisahs eet us Deenwidus-Ameriku.
Rihneefchi ir tschalli strahdneeki, lohti ismanigi un turklahk
taupigi, ta ka tee drihs nahk pee mantas un wisi lohpa tureda-
mees drihs wisu to apgabala fabriku un andeles dshwi sir pee-
fawinatees. No weenas pufes preezajahs, ka zaur Rihnee-
schu bareem strahdneeki paliks lehtaki un zaur to ari wisa
tahs kolonijas prezes, bohmiwilla, sihds u. t. pr. lehtaki. Bet
Amerikaneefchi bihstahs, ka Rihneefchi tohs pawisam ne-atmet
pee malas. Kad Deenwidus-Ameriku buhs pahrsteeusch,
tad sinams ari pluhdihs us Afrikas kauschu tuschu pafaulés
dalu un ari to nems rohlás un wehrtihs par turigas dshwes
weetimu.

Pa wisu pafauli ik gadus apmirsoht pee 42 milioni zil-
weku, t. i. ik deenas kahdi 115 tuhst., ik stundas 4800, ik
minutes 80. (ik azumirkus 1). No simtam prezejotees 95.

Kahsas katram un katrai pasihstamas. Par behrehm alla-
schi dabonam aprakstus. Par kahsahm neweens neraksta. Pir-
mais usdrohschinohs to dariht.

Par kalpu kahsahm buhtu mas ko faziht, jo tahs lohti
mas pahrgrohstijuschahs. Zik man sinams, tikai jahjeji un
baltas maisés fweeschana zetmalá gaididameem, ir pa datai
sudusch. Wezds laikds bij warbuht gauscham flikti zeti un
ari nestipri rati ar kohka riteneem; tadeht jauni puifchi, bruh-
gana brahki, labak fedlds kahpa. Pehz baltas maisés jau
nahburgi noswehra kahsu brangumu. — Saimneeku kahsas
ir nu til lohti pahrwehrtuschahs, ka nu daudsi nesina zik smalki
wisu eerikteht. Wisam waijag pehz wahzu wihses eet. Kalpi,
kad ari buhtu tee klahtakee radi, neteek wairs eeluhgti. Ja-
melle smalki mahziti jaunkungi, waj rads waj ne, kad til
weiklis danzotajs un lustigs sehns, kas war par marschaleem
buht. Jaunkundses, smalki mahzitas saimneeku meitas, ir
muifschneeku gresnumds tehrpuschahs. Nuna wisi wahzifki, ko
tik mahk. Tanzvorsteheri teek eewehleti. No scheem dabuhn
daudsreis kahds zits gohdigs kahsineeks dsirdeht: „Luhgtu no
schi dantscha atkahptees, tagad danzohs tikai marschali.“ No
augschminetahm pahrmahzitam Latweetehm ir reis weena fa-
zijusi us kahda mahzita saimneeka, kas usdrohschinajees bruh-
ganam un bruhtei „angstu laimi“ latwifki usdseedahk „Dumm-
heiten, sie singen lettisch“. Ta buhtu dauds par daschadeem
kahsu raibumeem ko rakstihk. Beigás tikai peemineschu, ka

stary tahdahm pahrmahzitam saimneeka meitam buhs gruhki
labu saimneeki atrast. Un teescham, draugi, tahdas jau ne-at-
radiseet wairs, la muhsu mahtes bijuschas, kas agri jo agri
pafschas pirmas augscham zehlahs un pat asaidu wahridamas
Deewam flawas dsceefmu nodseedaja.

Un waj schahda besprahtiba un lepniba nedsen muhsu
saimneezibas atpakal?! — Wezee Latweefchi bij dauds pree-
zigaki pee falda meestina nekahdas isschirichanas ne-eewes-
dami kahsu fwineschaná, fazidami:

Dserfim kahsas trihs deeninas,
Lai danzoji zaur nalksinas.

—m—

Wisjaunakahs sinas.

Pee Rihgas stahw daschi fugi ar labibu peelahdeti, bet nu
ir eefaluschi un nespehji wairs zela dohtees. Ta tad labi leels
kapitals ari tur paliks lihds pawasaram guloht, no tam ze-
lahs, ka pirzeji ir dauds augstaki us eepirichanahm un andele
gul. Linus wehl dauds mas wairak pirka.

Muhsu Kungs un Keisars ir apdahwinajis „par uszibtibu“
ar sudraba medakeem nehajameem us fruhthm pee Stanislawa
bantes: Lindes pagasta wezako K. Meschapeke, Greenwaltes
pag. wezako, Zur Pelsche, Lautmuifschas pag. wezako K. Lohde,
Tadaikas pag. wez. A. Wanuag, agrato Striku pag. wez.
J. Neumann.

Leepajas ohstis zaur falu wehl lohti mas trauzehts. Wehl
1. Dezember atnahja 4 fugi. Dams- un sehgeku fugi tohp
lahdeti ar labibu un eet schinis deenas juhra.

Pehterburgá fwehtdeen to 30. Nowember muhsu Kunga
un Keisara preekscha bij tee muifschneeku wezakee: no Kursemes
grafs Keyserling, no Widemes von Bod, no Tgaunu semes
von Maydell.

Pehterburga. Augstee weefee: Austrijas erzhertzogs Albrechts
3. Dezember ir aishbrauzis no Pehterburgas us mahjahm;
Pruhshu prinzis Kahlis 4. Dezember isbrauza us Maslamu
un no turenés brauks teescham us Berlini. S.

Kursemes lohpu aishfargaschanas beedribas gada sinas par 1874. gadu.

Tai laika, kad meschlohpem ir behrni, nedrihst neweenu
meschlohpu pahredoht. Dseedataju putuini teek atnemti un
waká palaiisti, ja tohs te us pilsehtu atnes. Saprohtams, ka
tikai muhsu semes dsedataju putnirus atnem; jo kur lai filto
semju dsedatajus liktu, kas nau te radusch dshwoht, kad tohs
atnemtu?!

Fuhrmanu buhschanas pahrluhks, barons Wilh. v. d.
Recke k. lohpa ar ziteem preeksch schihs leetas eezeltahs komi-
sijas kungeem ir wairak reises fuhrmanu buhschanu pahrau-
dsijusch. Fuhrmani bij deefgan palaiduschees, tiklab sirgu
aplohpichana, la ratu usprawichana un eejuhga. Leekahs,
ka apstrahpichana ir lihdsesusi, jo tagad fuhrmanu buhschana
ir deefgan laba. Beedriba tschetreem scheijenes fuhrmaneem
generalsapulze, 26. Merz f. g. isdalija katram weenu gohda-
sihmi, prohti sudraba banti, kas ap zepuri nesama, par to,
ka tee fawus sirgus un eejuhgus arween laba, kreetna buh-
schana turejusch. Scho fuhrmanu wahrdi ir: Chaim Herz-
feld, Constein, Peter un Geger Lakomkin.

Barons Wilh. v. d. Recke k. eefneefsa beedribai rakstu,
kurá winsch isfaka un isstahsta, us kahdu wihsi war preeksch
sirgeem weeglaku un labaku eejuhgu eerikteht. Tamdeht ka

wina padohmam tee fuhrmani, kas sapulzê atradahs, tuhliit nepeekrita, eezehla beedriba ihpafchu komisiju, kas lai apspreefch un ismekle, ka sirgeem neteel zaur eejuhgu fahpes daritas un ka tohs buhs juhgt, ka lai tohs no leekahm mohfahm isfarga.

Par lahdischu islikschanu putneem preeksch perefchanas ari ir gahdahts. Tahdas lahdihts war dabuht pirkt par lehtu maksu Altona, kurlmeemo skohla us dambja un pee beedribas presidenta, mahzitaja Schulz k. Isgabjuschaja aukstaja, garaja, sneega-bagataja seema ari us laukeem par putneem ir gahdahts. Dauds nama-tehwi ir pa faujinai no saweem apzirlneem ari preeksch winu majajeem wehderineem atmetuschy. Dauds paldeews mihtajeem maifes tehweem putninu wahrda par to issaka kursemes lohpu aissargafchanas beedriba! —

No laukeem ir daudis fuhdsibas peesuhhtitas par notifikschahm lohpu mohzifchanahm. Beedribas preeksch stahwe ir raudsijusi tahs fuhdsibas ar labu jeb ar teefas peepalihdsibu islihdfinah. Wainigajeem bij gandrihl wiseem naudas strahpe jamakfa.

Tamdehl ka isgabjuschâ (1874.) gada bij mas feena, fapirka daschi pelnu dshidami wezus, wahjus sirgus par lehtu naudu leela skaita ohdas dehl un lika tohs aisdshiht us sawahm mahjahm. Ta ir daudisreis atgadijeos, ka sirgi ir pulkos dshiht, bes ka tee buhtu kaut ko ehdufchi jeb dsebrufchi. Waijadshiga weeta nonahlfuschy tee tikuschy, ka zilweki, kas ar sawahm pafchu azihm to redsejuschy, apleezina, us plawahm un lahpostu dahreem fadshiht, kas jau pus no sneega bijuschy apfegti, lai tee tur luhkojahs ehdamo. Ta tee tureti, kamehr tee pamastim tikuschy nokauti. Breesmigi dshirdeht! Un tas ir wairak weetas notizis. Beedriba ir darijusi ko spehjusti pret tahdu negantu lohpu mohzifchanu. Bet tas wisbreesmigalais notikumis, kas beedribai lihds schim sinams, ir schis: Kahds faimneeks fapirzeos isgabjuschâ rudeni leelu skaitu tahdu sirgu, udsfina tohs fapihtus us sawu lauku, eewainoja tohs wairak weetas un kapaja ar pahtagahm til ilgi tohs apfahrt dshidams, kamehr tee nokrita gar semi, gribedams tahda wihse sawu lauku ar sirgu asinim apfuhdoht! Breesmas!! —

Wehl japeemin, ka kahda kursemes muishneeze, von Gotthufs freilene, beedribai leelu dahwanu norakstijusi. Scho dahwanu til drihfti pehz winas nosazijuma pehz 20 gadeem eefahkt bruhleht. Lihds 1894. gadam buhs ta dahwana 10 tuhft. rubl. fudr. leela; ta stahwehs lihds tam laikam us intrefehm. Sirsniga pateiziba gohdigai dewejai wehl tagad pehz winas nahwes lohpinu wahrda! —

1874. gada generalsapulze tika notureta 26. Merz f. g. Wina bij bagati apmekleta; wairak nekâ simti fuschy us to bij fanahlfuschy. Beedribas presidenta k. atklahja sapulzi ar runu, kurâ winsch it ihpafchi sawu preeku par to isteiza, ka warohht schoreis ari Nihgas lohpu aissargafchanas beedribas presidentu Eckers k. starp weeseem apfweizinaht; tad dewa ihfu pahrfkatu par tagadejo lohpu aissargafchanas beedribas stahwokli un winas panahkteem zenteeneem.

Beedribas sekreteris, dakteris Meyer k., pehz tam runaja par galwas- un saru- beedribu darboschanohs un istahstija, ka katra weeta, kur schi beedriba jau ir eezelta, ar scho darbu ir us preekschu gabjis. Tad kassireris von Reibnig k. nolahja sawas sinas par beedribas naudas eenemfchanahm un isdohfchanahm. Nu tika Brügge un Conrad k. k. pateizibas raksti

pasneegti un Krühminam pateiziba naudâ. Pehz tam tika peemineem tschetreem fuhrmaneem pateiziba issazita un fudraba bantes, ap zepuri wakkajamas, pasneegtas. Beidscht wehl dabuja pateizibas algu naudâ peezi Jelgawas polizejas waktmeisteri par ufzihhtigu peepalihdsibu lohpu aissargafchanas beedribai. Wina wahrdi ir schee: Faust, Bigly, Münde, Petersohn un Wirowshy.

Galâ peemineja beedribas presidenta k. Leepajas lohpu aissargafchanas saru-beedribas preekschstahwa, mahzitaja Rottermund k., nopelnus un lika sapulzei preekschâ, waj nebuhs schim ufzihhtigajam lohpinu draugam par wina publineem pasneegt bronksa medali. Generalsapulze peekrita pilnigi schim padohmam un pehz tam tika mahzitajam Rottermund k. medalis peesuhhtits. — Presidenta k. peemineja ari wehl beedribas sekretera, daktera Meyer k., publinus un lika sapulzei preekschâ, waj ari schim ufzihhtigajam strahdneekam nepeenahktohs sawu pateizibu parahdiht zaur fudraba medala pasneegschanu. Schis medalis ir lohpu aissargafchanas wisleelaka gohda-shime. Generalsapulze bij ari ar to pilnâ meerâ. Dakters Meyer k. nebij wis pats wairs pee tam klah, kad winu sapulze ar scho medali pagohdinaja; winsch bij jau sapulzi atstahjis swarigu amata darifchanu dehl.

Beedribas preekschstahwê tika atkal weenâ mutê tee pafchi k. k. eewehleti, tikai wirsrabineris Bucher k. isluhdshahs, lai winu is sawa amata, ka ohtru sekreteri, atlaistu. Winam escht jau ta pulka amata darifchanu. Par beedribas kasesrewidenteem iswehleti rahtskungs Ullmanis un kaufmanis Blumenau k.

Nihgas lohpu aissargafchanas beedribas presidents, Eckers k., istahstija par leelo lohpu aissargafchanas beedribu sapulzi Londonê, us kureen winsch ari ka kursemes lohpu aissargafchanas beedribas weetneeks bij aissuhhtits; winsch nehmahs sapulzei istahstiht, ka lohpu aissargafchanas beedribas zehlfuschahs. Londonê tahda beedriba ir wispirmak dibinata un pehz tam daudis zitas weetas. Pehz tam Eckers k. safneedja Jelgawas galwas beedribas presidentam, mahzitajam Schulz k., un beedribas kassirerim, von Reibnig k., Nihgas lohpu aissargafchanas beedribas „lihdsbeedru-diplomu“ ar to luhgfschanu, tahdus pat diplomus ari beedribas sekreterim, dakterim Meyer k. un skohlofajam Schönberg k. Ruzawâ peesuhhtit.

Tad wehl tureja runu wirsrabineris Bucher k. par daschadahm kauschanas mohdehm. Kaujama maska tika wehl reis preekschâ zelta. Wilh. v. d. Mecke k. nehmahs wehl reis pahrunah par sirgu eejuhgeem un daudis zitahm derigahm leetahm. Bet scho leetu eeweschana wehl netika nospreesta.

Wisam beigâs presidenta k. wehl peemineja, ka klahtbuhdamais kursemes pastes pahrwaldneeks apfohljeos, wisas winam sliktu pastes-sirgu un zitu pee tam peederigu leetu dehl peesuhhtitas fuhdsibas pehz eespehjas ismekleht, un ja kas pee tam ne-atrastohs kreetnâ, kahrtigâ buhschanâ, to tuhliit par nederigu noteikt un aistleegt.

Apluhkosim nu saru-beedribu darboschanohs lohpu aissargafchanas leeta; tahs sinas buhs daschdashadas.

No Bauskas nau schogad galwas-beedribai nekahdas sinas; jo tee lungi, kurus galwas beedriba bij usluhgusi, lai tur to preekschneeizbu usnem, nau winas luhgfschanu paklausijuschy; tomehr mahzitajs Busch k. Bauskâ ir apfohljeos, tur eepreeksch beedribas rakstus isdaliht.

Piltene, Palanga un Saksmafa neleefahs lihds schim to leetu nemas pee firds leekoti.

Durbē mahzitajs v. Johannsohn l. tikai tagad sahl saru-beedribu dibinaht. Sinas par to dabuhs galwas beedriba tikai nablamā gadā.

Randawā plaukst schi beedriba brangi apaksch meesta-preekschneeka G. Gärtner l. ruhpiņas wadischanas; galwas beedriba dabu katru gadu no wina sinas, kā ar lohpu aifsargaschanu gahjis, kahdas lohpu mohzibas tur atgadijuschahs un kā wainigee tikuschu apstrahpeti. Gärtner l. ari seewischkus pamudinajis, beedriba eestah. Slawejama preekschsime! Seewischki war beedribai no leelas swehtibas buht; jo teem eespehjams jaunibu no pat masahm deenahm pee schehlirdibas pret lohpineem eeradinaht. Gärtner l. peemin beidsamajā pasinojumā no Februar m. f. g. it ihpaschi turenēs rakstu-wedeja, Adolf Still l., puhlinus. Beedriba issaka firsnigas pateizibas scheem abeem kungeem un luhds, ka wini schini labā leetā ari us preekschu tikpat uszihtigi puhletohs.

Saldū ir tagad beedribas preekschstahws, meestapreekschneeks J. Hellmann l., nelaika uszihtiga beedribas preekschstahwa G. Hellmann l. brahlis. Winsch fuhdsahs, ka us wina pusi wehl daschdaschadas lohpu mohzichanas noteek, wiswairak zaur putnu ligdu isphohschichanu un mahju lohpu palaischanu un wahrdsinaschanu. Winsch dohma, ka laufklohas waretu nahkt schini leetā palihgā un dohd tadeht to padohmu, ka lai katram skohlotajam kahdu lohpu aifsargaschanas rakstu peesuhritu, kas lai to katru pusgadu weenreis brihwstundās skohleneem islasa preekschā un istahsta. Schis padohms ir lohti eewehrojams un galwas beedriba raudsihs to ispidiht, jo Latweeschu walodā ir jau trihs tahdi raksti.

Jaunjelgawā wada tā preekschstahws turenēs saru-beedribu lohti uszihtigi no galwas beedribas gohdatajs pasimeisters von Dombrowsky l. Winam ir wajadsejis wairak reises tahdus apstrahpeht, kas lohpineem pahri dara, gan ar naudas strahpi, gan ar zitadahm strahpehm. Schis saru-beedribas darboschanahs ari us semehm jau ir saknes kehruši. Krohna Glschnu muishas pagasta-teefas skrihweris Seegrün l. raksta, ka lai beedriba greschahs pee pagasta teefahm un tahs dara usmanigas us teem us laukeem wehl maspahstamajem lohpu aifsargaschanas likumeem. Schis padohms tiks ispidihts. Jaunjelgawas apgabalā, tā is galwas beedribai no turenēs peesuhritahm sinahm ir redsams, eet ar beedribas darbeem deesgan labi.

Grihwas meestā schi leeta gauschi labi israhdahs. Tur jau diwi gadi pastahw schi saru-beedriba, eesahkumā apaksch polizejas preekschneeka Römer l., kas galwas beedribai arweenu sinas peesuhritja un beedru skaitu jau us diwidesmit ischetri peedewa. Behz wina atkaphschanahs no beedribas wadischanas beedri iswehleja mahzitaju Bernhardt l. par beedribas presidentu un pagasta skrihweri W. Körbel l. par beedribas sekretieri. Schi beedriba braschi sato, tā ka ta war buht par preekschsime daschahm zitahm tahdahm beedribahm leelakōs pilsehtōs, kur tik labi wehl ne-eet wis. Jelgawas galwas beedriba wehle kreetnu plaukschanu un satoschanu ari us preekschu schai mihtai Grihwas saru-beedribai! —

Is Ruldigas nau lihds schim nekahdas sinas peesuhritas.

Is Aisputes tāpat.

Jehkabstātē nomira 1874. g. eesahkumā turenēs saru-beedribas preekschneeks un tikai gada beigās atradahs zits derigs

preekschstahws, prohti Schpils wirspilskungs, baron G. v. Mirbach; winsch galwas beedribai raksta no turenēs, ka beedriba behz preekschstahwa nahwes bijusi pawisam aifsnaudusees. Winsch wehl peemin sawās sinas, ka Jehkabstātes pilsehtā esohht lohti par lohpineem jaruhpejotees, tamdeht ka tur lohti dauds schihdu dshwojoht, kas par lohpineem mas ko behdajohht. Zeresim, ka tur ari sels schi beedriba zaur wadona uszihtibu un gahdaschanu.

Glukstē ir behz pilskunga v. Lysander istahschanas is beedribas pilsteefas-afeforis, barons v. d. Brüggem, wina weetā eestahjees; winsch jau ir sinas peesuhritjis, kā tur ar to beedribu stahw. Daudsreis ir tur apstrahpeschanas notikuschas deht lohpu mohzichanas.

Leepajas saru-beedriba, behz beedru skaita ta leelaka behz Jelgawas galwas beedribas, jau preeksch gadeem sawu darbu ussahkusi, lohpus aistahwedama. Mahzitajs Rottermund l. kā presidents un wirskohlotajs Feldt l. kā sekretieris ne-apnikuschu un lohti uszihtigi scho darbu wed us preekschu. Wina puhlineem japateizahs, ka beedru skaitis jau us dewindesmit astoni pahahpis. Lohpu mohzichana ir katreis tikusi apstrahpeta. Leepajas polizmeisters, N. v. Namedlow l., ir kur waredams beedribai palihdsigu rohku sneedsis, tapehz ari galwas beedribas pahwalde winam ir pateizibas gohda rakstu peesuhritjusi. Mahzitaja Rottermund l. nopelni ir tā wiseem pasihstami, kā tik bij schi gada generalsapulzē japeemin kahds wahrds, tad tuhliit wisi tahm dohmahm peekrita, winam kā leelam lohpiu draugam, pasneegt beedribas bronksa medali.

Is Subatas nahkt ta behdiga sina, ka tur, beh beedribas preekschstahwa, apteekera N. Vogel l. un turenēs draudses mahzitaja, gandrihs wisi beedribas lohzeeki us laukeem dshwojoht un tamdeht nau waretas nekahdas sapulzes un pahrunas tikt turetās un ka tur wisi beedri no laukeem nu istahjuschees is beedribas. Vogel l. zere sawus ne-ustizigohs beedrus gan wehl atpakal atgrest. Lohpu mohzichanas daudsreis apstrahpetas un wiswairak ar zectumu.

Talsjōs nebij gandrih weselu gadu beedribas preekschstahwa, jo tas agrakais, barons v. Lieven, aigahja no Talseem prohjam. Nu tik galwas beedriba ir atradusi zitu dedsiņu preekschstahwu, pilskungu baronu G. v. Simolin l., kas scho beedribu atkal uzels un eestiprinahs.

Tukuma beedribai ir dedsiņs un uszihtigs preekschstahws, pilsteefas-afeforis barons Paul v. Behr, kas lohpu aifsargaschanas beedribai, tā sakohht, ar galwu un firdi peeder un preeksch winas ne-apnizis puhlejahs. Wina puhlineem japateizahs, ka tur kahdā tuwejā stazionē pastesfirgi dauds labaki palikuschi. Tukuma preekschstahwam gan zaur tam nepatikschanas un leeks darbē nahjis, bet zeram, ka winsch to wisu meerigi buhs panesis, sinadams, ka winsch ko labu darijis. Galwas beedriba winam lohti pateizahs par to puhlinu.

Wentspilē ir jau desmit gabus pasihstamais, dedsiņais lohpu draugs, barons Carlos von Saks, beedribas preekschstahws. Galwas beedriba dabu no wina allasch wehstules un sinas beedribas darischanas. Winsch gahda, ka lohpu mahzitaji Wentspilē un wisa winas apgabalā teek apstrahpeti, bet ari fuhdsahs, ka pilsehtneeki winam wajadsiņu palihdsibu nesneedi. Tamdeht kā barons v. Saks, kā pilsteefas-afeforis, ir wiswairak to beedru preekschstahws, kas us laukeem dshwo, tad galwas beedribas pahwalde dewa to padohmu, lai pilsehtā dshwodamee beedri preeksch sewim ohtru preekschstahwu iswehlahs. Wehl schi leeta nau skaidriba, jo, kā rahdahs, ziti Wentspilē

grib ihpašchu, ar leelo Kursemes lohpu aissargafšanas beedribu nelahdā sakarā nestahwedamu beedribu dibinaht.

No Sabiles nau nelahdu sinu.

(Uf preekšču beigums.)

Man prahtā meitina.

Lohgs atwehrtis puswerā
Tšhirkst lehui kustedams;
Es wa'ra krehslibā
Wehl fkatohs dohmadams.

Wehls laiks. Jau guleht eet,
Kas deenā strahdaj'šchi,
Slehdš meegā azis zeel',
Grib duseht meerigi.

Til man ween meega naw,
Kas westu gultinā,
Man dohmas zitur stahw
Un ja-ir nomohdā.

Pee fawa lohdsina
Es stahwu atspeedees;
Man prahtā meitina,
Ko mihleht sohlijees.

Seemeļu Janis.

No 20. Oktob.

1. Uf Jelgawas-Rihgas dselszeta.

(II. kl. 1 rubl. un III. kl. 56 kap.)

No Jelgawas isbrauz pulkst. 7. 50, 3. 48, 11. 6

2. Uf Jelgawas-Mošchailku dselszeta.

(II. kl. 2 rubl. un III. kl. 1 rubl. 14 kap.)

No Jelgawas isbrauz pulkst. 2. 48	pehž pusd. un 9. 32	waf.
nobrauz Muzē	4. 32	11. 4
nobrauz Moščailkōs	5. 54	12. 23
No Moščaikeem isbrauz pulkst. 4. 25	no rihša un 7. 48	waf.
" Muzēs	5. 51	9. 4
nobrauz Jelgawā	7. 39	10. 50

3. Uf Moščailku-Keepajas dselszeta.

Moščailkōs isbrauz pulkst. 7. wakarā, nobrauz Keepajā 9. 48 wakarā.
Keepajā isbrauz pulkst. 2. 15 pehž pusd., " Moščailkōs 6. 10 waf.

Latw. aw. Nr. 49. uf 387. lapas 30. rindā no augšč., fur stahw „Pruh-
schōs“ jalasa „Safschōs.“

Atbildas.

A. R. — J. Paldeews! Bet ruhmes truhkuma deht buhs japaleel uf jaunu gadu.

Chr. L. — S. Labpraht Juhšu labam nodohmam nahktu valihgā, bet Juhš to sehrgu esat til tā peebildušchi, ka warbuht tas weens pabris to ma-
nitu, bet ziteem laštajeem nelas tur ne-atlez. Latw. aw. apgahdatajō.

Latw. Awišču apgahdatajō: **J. W. Safranowicz.**

Sludinaščanaš.

Lehgeris un **P. van Dyk** pahrdohščhana

no Claytones damfmaščinehm un kutamajeem
Bakarda par labu atšihša supersoffata, kā art no wi-
šahm zitahm semkohpibas maščinehm un kunstmešleem.

50 rubl. f. pateizibas maksas
dabu tas, par to pee Eleijas Griku krohga 23. No-
wember f. g. sagtu bruhnu kehwi ar šchrahm un
eemaulieem, 3 1/2 gadu wezu, wideju leelumu, ar pa-
semu preekšču, uf kreifo puš nogulofcheem fareem,
labajā puš falša widū no spalwas sagreesufees
rohse, masa karpa wirs luhpas, 60 rubl. f. weh-
ritā, kas flaidru peerahbiščhanu usrahda, fur ta
kehwe atrohama, dabu augščam minetu pateizibas
maksu no Elejas Griku krohgera, Johanson, jeb no
Weschamuisčas (Grenzhof) Raf-Spiau mahju grunt-
neela. **S. Dscheneef. 2**

**Sweedru arklus; ezesčas; sehjasmaščines; roh-
kas-, sirgu-, uhdens- un damfa-kutamahs maščines;
treschotkas; efekmaščines** peedahma wisadōs leelumōs
no wislabakahm Englandes, Wahzu- un Sweedru-semes fabrikahm

**tas wispahrigais krahjums no semkohpibas maščinehm
un rihkeem no**

Rihgā. J. W. Grammana Rihgā.

Pastahwigs lehgeris:
Nikolai eelā blakam bisneeku-
dahrsam (Schüngarten).

Kantoris:
leelajā Jehlaba eelā, pretim
birščasnamam.

Peesihmejumš: Uf ohtru baltisku wispahrigo istahdi Rihgā 1871. g.,
Juni mehn., tila tahm fabrikahm, kuru agents J. W. Grammans ir, pawi-
sam lohpa

22 premiju sīhmes
peedalitas, starp kurahm ari atradahs tas fudraba medalis no ministerijas par
krohna ihpaščumeem, kas bija ta

wisleelaka flawas sīhme
preekšč maščinu nodalās.

Pehž Wisaugštati apstiprinato Kursemes kreditbe-
dribas spahrlafes pamatu likumu § 10 teel tee, kam
warbuht apakščā minetahs, 31. Mai 1875. g. isra-
stitahs un šcheit par isrihžinatahm peemelbetahs
spahrlafesfcheines uf augļu-augeem buhtu. kā:
preekšč Dorotheas Zpatow:
Nr. 27.289, leela 100 rubl. — kap. fudr.
Nr. 27.290, " 67 " 55 " "
Nr. 27.291, " 100 " — " "
preekšč Wafila Zpatow:
Nr. 27.292, leela 100 rubl. — kap. fudr.
Nr. 27.293, " 100 " — " "
Nr. 27.294, " 82 " 90 " "

zaur šchū usaižinatī, tahs spahrlafesfcheines wehla-
lais weena gada laikā, rehstinahs no fchi sludina-
juma treschahs isfludināščanas deenas gubernas
awisēs, — pee Kursemes kreditbeedribas direktijas us-
raddiht, jo žitadi direktija peeminetajeem ihpaščneefceem
to tad pehž likumeem negeldigu tikufchu pirmo spahr-
lafesfcheinu weetā israštihš un isdohs jaunas,
weenweenigi geldigas fcheines (duplicate). 2
Jelgawā, 20. Nowember 1875.
(Nr. 2467.) Direktoris: Rüdingerhausen-Wolff.
Sekreteris: Heyking.

Pee **J. W. Steffenhgen** un dehla ir dru-
lata, un turpat kā art wisās žitās grahmatu bohds
dabujama:

Bišču kalendere,
Iš břiwhunga no Berlepšč bišču-kalenderes pehž
fchejenes semmes- un gaisa-buhščanas istahsta un
pahrtulkota. Iščohita no Kursemes bišču-lohpsčanas
beedribas. Maksa 20 kap.

J. Malmberga un beedr.

Mafkawas tehjas magasihne,

Rihgā, Kauf-eelā Nr. 18,

peedahwa leelā krahjumā

„Karawanen tehju“

150, 180, 200, 250, 300 kap. un wehl dahrgaki par mahzianu.

No jauna isnahkufi un ir zaur wifahm grahmatu pahrdohtawahm dabunama:

Wid-, Igaun- un Kurseemes lantkahrte,

preeksch fshohlahm, ar igauku, latweeschu un wahzu weetu nosaufumeem.

Raiba druka. Mafka 20 kap. fudr.

Schnakenburg,

Rihgā un Tehrvatā. 3

Mahjas weefis

isnahl reis pa nedelu un mafka par gadu 1 rubli un ar peesubtishanu par pasi 1 rubli 60 kap. **Veelikums** pee **Mahjas weefa** mafka 75 kap. par gadu.

Jau 20 gadus **Mahjas weefis** pa Latwiju stajagais un tā tad eepafinees ar Latwju tautu, ar winas waijadshahm un zenteeneem. To sinadams un par to ruhpedamees winsch weenmehr zentees buht Latwju tautai ihstis draugs, kas waijadshigā brihdi derigu padohmu dohdams us kreetneem zenteeneem paslubinatu, bet ari, ja nollihschana no ihsta zela rastohs, to ar drohscheem wahrdeem issazitu. Tā zensdamees **Mahjas weefis** tautas ustizibu panahzis, draugus wifur eemantojis par leezibu, ka Latweeschu tauta sin sawus kreetnus strahdneekus gohdaht un saweem ihsteem draugeem ustizeht.

Mums newaijag **Mahjas weefa** novelnus ihpafchi peemineht, wiaa labumus plaschi isdaudsinahht, jo kas nebuhš lassjis **Mahjas weefi**, mums peeteel peeminejschneem, ka **Mahjas weefis** ir palizis

Latweeschu tautas lapa,

kas tā ihstis tautas draugs nedrihsktetu truhst neweenās mahjās; tapehz mihli luhdsam ifkatru tautas draugu, lai labprahrtigi pee apstelleschanas teem peepalihdsetu, kas paschi to nesin peenahlami isdariht.

Rā lihds schim, tā ari turpmat tautas draugi buhs ari **Mahjas weefa** draugi, kas winam palihdschis ispidiht wina augsto peenahkumu tautas attihstishanā un prahta zilashanā, mahnu apspeeschana un gaismas isplahstishanā.

Mahjas weefa ihpafschneeks un redaktors **Grust Plates**.

Apstelleschanas sanem:

Zehfjis B. Peterfon k. sawā grahmatu bohde
Walfā M. Rudolf k. " " "
Walmeerā G. G. Frey k. " " "
Zelgawā J. Schablowsky k. " " "
Talfē B. Simsen k. sawā bohde.

Rihgā Pahrdaugawā Stabusch k., tā ari zeenigi leeklungi, mahzitaji, fshohlotaji un ziti muhsu tautas draugi un lohpeji, un manā drukatawā un Latweeschu grahmatu bohde, Rihgā, pee Pehtera basnijās. 2

Grust Plates.

Saldū Bizowa grahmatu bohde war apstelleht **Latw. awifes** (mafshas tifa 1 rbl. 30 kap.). Turpat ir dabujamas flawenas rohku **fshujamahs mafshines**, wifadas fshohlas un zitas grahmatas par Zelgawā genu. 1

Mescha-muischas (pee Schagares) meschkungs pahrdohd isjirstu, tā ari wehl ne-isjirstu 2

behrsa-malku.

10 rubl. fudr.

pateizibas algas

tas dabuhn, kas waretu fshadras sinas ustrahdht jeb doht par nakti no 2. us 3. September f. g. Penkules Putru faimneekam no ganibahm nosagtu behru strgu, 6 gadus wezu, ar kupleem melleem fareem, abas yafafschlahjas lihds wehsttim balts, kreifa preekschlahja wehsttim refnafa, peere un deguns balts. Penkules Putru mahjās, 28. November 1875. 2

Kapteina grahmatu-pahrdohtawā, (Eeksch-Rihgas leelajā kaleju eelā dabujamas:

Widseemes dseefmu-grahmatas, jauna druka no 1875. gada, lihds ar jauno veelikumu. patshlamā labatas formatā.

Ne-eeefetas mafka 60 kap. gabalā. Eefetas par dashadeem tirgeem, to starpā ari lohtri fshalsti eefetas, derigas seemas fwehtku dahwanai. 1

Par ewehroschann lauzeneekeem!

War dabuht pirft wifadu dedsinamo malku, schagarns, meetus, kahrtis, spahres un dashus buhwloksus pee Leel-Stridrikmuishas faimneeka **Dunnas**.

Tuwafas sinas dabunamas pee Amburgas meschafarga Plehsfaja. 2

M. Schönseldta

wadmalaš andelesweeta

Zelgawā, pretim konditera Torkjani wahrteem, leelajā eelā Nr. 3, Streetera namā, peedahwa sawu bagati pildito krahjumu no **wadmalaš**, **butskina**, **paletodrahnu**, **gataweem seeweeschu manteteem**, **gumi-falofschahm**. Turpat war ari dabuht wifas fortes krahgu, **maufschetu**, **fshlifsu**. Wifas tabs vrezes teel par wislehtateem tirgeem pahrdohtas, tadeht ka wiaas teescham no fabrika ir nemtas. 3

Saufas preedes un egles baktus, dehtus, piankas un laktas pahrdoht par lehteem tirgeem

G. Jakobsohn,

Zelgawā, upes eelā, sawā pascha namā Nr. 4, aif bruhwera Germutha. 5

Sawahm zeenijamahm andeles fundehm un wifneem, kas pee man lihds schim prezes pirkufchi, zaur scho padewigi daru sinamu, ka es tagad **pasteš eelā**, sawā **leelajā** namā Nr. 23 (blafam manai lihds schinigai pahrdohschanas weetai) dshwoju, fur kreifajā galā mana maises pahrdohschana atrohdaht. Mana amata weeta leelajā eelā tifa 11. November f. g. pawifam us pasteš eelu pahrzelta, tapehz ka es to namu tur (leelajā eelā) esmu pahrdewis. 3

J. Brahl.

Zelgawā, 12. November 1875.

Utsaufdamees us pafes un pabraktishchanahs likumu § 8 no 1869. g. teel no Penkules frohna pagasta waldishchanas schett peederigee pagasta lohzeff, tā: Kristap Kristap Landaus, Kristap Janis Pohga, Kristap Kristap Eihdelmanis un Ans Johan Rotenbergis, zaur scho fludinoschannu usatzinati, tublht pee sawa pagasta meldeetes un sawas frohna un pagasta nodohschanas attihdsinahht. Ja wini to nesivildib, tad tee wehz noteschuscheem **trim gadeem**, rehknahht no schiho deenas, no schi pagasta tifs isflehgiti. Penkulē, 17. November 1875.

(Nr. 251.) Pag. wez.: + + +
Scrihw.: Joh. Krafft. 1

No Steffenhagen un debla apgabdata nupat tif gatowa un wisās grahmatu pahrdohstuwās dabunama, lā ari **Zelgawā un Kuldigā Vesthorn t. grahmatu bohdeš:**

Zella waddons preeksch grahmatu rakstischanas

fur eekschā:

pamahzischana pahr to, kas pee grahmatu rakstischanas wehrā jaleek; tituki; wiffadu grahmatu jeb wehstuku probwes, kas israhda, lā sawā starpā jafarakstahs, prohti: peedahwaschanas un luhgšchanas grahmatas, usaižinaschanas grahmatas un kartes, apstelleschanas, peeprassischanas, atgahdinashanas, aisbildinashanas, laimes wehleschanas, lihdszeetibas un eepreežinaschanas, draudšibas un fasinoshanas, atbildu grahmatas; raksti, kas preeksch wiffadahm darrischanahm ir wajjadšigi, lā usfajžischanas un luhgšchanas raksti, pirkšchanas, rentes, ihres, mahzibas, deenesta, darba, buhwkontrakti, testamenti, parahdu, galwoschanas, kihlas, negeldibas, paglabbaschanas, sanemšchanas grahmatas jeb sīmes, kwitanzes, attestates, peerahdišchanas jeb sīnas; rehlinumi no kurlpneeka, skrohdeka u. t. pr.

farakstihš

no

Kr. Dsirne,

Zelgawas Zahna basnizas mahzitaja.

Maksa 60 kap.

Baltijas Semkohpis

sawu jauno gada gahjumu sahls no 1. Janwar 1876. g. un nesihš, lā lihds schim, ik pahredetas ihpaschu peelikumumu. **Maksa:** par gadu **2 rubl.**, par pusgadu **1 rubli 10 kap.** un par 3 mehnescheem **60 kap.**; ar peesuhitischanu: **2 rubl. 60 kap.**, **1 rubli 40 kap.** un **90 kap.** (Zelgawā ar peesuhitischanu **2 rubl. 30 kap.**). Sludinajumi maksa **6 kap.** par rindinu.

Apstelleschanas un sludinajumu peenemšchanas weetas: Zelgawā: redakzijā, katofu eelā Nr. 2, Rihgā pee Kapteina t., leelajā kaleju eelā Nr. 4. Randu pahr pasi fuhtht jafuhtht teescham redakzijai; Rihgā war eemakfahst pee Kapteina kunga. Kas 10 eksemplarus us weenu adrešt apstelle, dabu weenu wirsū. — Tai waretu daudj maj nolemt, žil eksempl. jadruka, teek luhgts, ar apstelleschanahm nekawetees.

Redaktors: G. Mather.

Pee **J. W. Steffenhagen** un debla nupat tifa gatowa un turpat, lā ari wisās žitās grahmatu bohdeš dabujama:

Kristiga Mahju-grahmata.

Latweeschu Lutera draudses

wezeem un jauneem par tizibas kohpschannu dahwata.

Dhtra data preeksch jaunekkeem un skohlas behrneem.

Peekta wiszaur pahrelabota drike, apgabdata no Grūner, Bahrdeles mahzitaja un Pand, Reschohtnes mahzitaja.

Maksa 50 kap.

No jensures atwehlehts, Rihgā, 8. Dezember 1875.

Lohpu kohpejs,

fam labas leezibas sīmes, war par Jurgeem 1876. g. weetu dabuht pee barona v. Sahn Blankenfeltē. 3

Uf nahkofschu pusgadu jeb ari tuhliit war weena jeb diwi meitenes dabuht labu aylohschannu un mihliq usnemšchannu, lā ari usfraudšichannu pee skohlas darbeem pee manim, Zelgawā, leelajā eelā, Streckera namā Nr. 3, fehtā. **Utraine Zanson.**

Preeksch scheem seemas swehtkeem peedahwa dashadus **pehperkohfus, konfektes** un žitus **faldumus**, lā ari **aprafstitas figures** un **sanfou raugu** **L. Tennisfohns,**

bekermeisters Zelgawā.

Turpat teek ari weena **maises pahrdeweja** mekleta.

Zelgawas Watweeschu kurlmeh- mu skohlas direkzija

dara zaur scho sinamu, lā skohlas behrnus atlaidihs uf seemas swehtkeem fehtdeen. 20. Dezember 1875. g. Behrneem jafanahht atkal 5. Janwar 1876. g. Zelgawā, 2. Dezember 1875.

Skohlas preekschneeziba.

Slampes Leel-Balgaku fainneekam ir 29. No- wember f. g. pee Slampes krogga pulksten 2. pus- deenā tumšči behrs firgs, 8 gadus wezs, 100 rubl. fudr. wehris, bes nekahdahm sīmehm, tif krehtes uf labo wufi, ragās eejuhgts ar kulbu wirsū, nosagts, **Gejuhgs:** faki, ar farlanahm un dšeltenahm pu- lehm mahlehts lohls, ahdas fedukka un rebdes, un ahdas rihtl. Kas war scho pee Slampes pagasta teefas skaidru sinu dohd, dabuhu 2

20 rubl. fudr.
patezibas maksa.

Zelā starp Kauližu muischu un Bedres kroggu ir atrastās wairal schaupdragnas, wehl nebruhētas. Saudeitajs vret sludinashanas maksa war tahš dabuht pee Pils-Blihdenes Jaunahs muischas wagares **R. Janfohna.** 2

Nupat walika gatowa un ir dabujama Rihgā, W. F. Gāker kunga grahmatu bohde, Dohmes garagš, un G. Plates kunga grahmatu bohde, pee Wehlera basnizas, lā ari Zelgawā pee J. W. Steffenhagen un debla, pee J. Schablowsky un S. Allunan t. t.:

Edwards Hildebrandt Indijā.

Latweeschu walodā atstahstihš no
C. G. G. Croon,

Leelwahredes un Leel-Zumprawmuischas mahzitaja.
Maksa papihra wahkā 40 kap. fudr.

Mudeles pahrzelschana un pawairoshana.

Sawu pulkstenu-andeli, kas lihds schim atradahs kaku eelā, preti Redliha magasmai, esmu pahrzehlis netahl no turen uf **fmiilshu-** un **firgu-eelas** stuhra, kur atrohдахs wisleelakais krahjums no **pulksteneem**

un **mufikas kastehm** par lehtakajahm zenahm un uf apgalwoschannu.

Joh. G. Kundts,
pulkstenu-taistitajs Rihgā.

Drutabiz pee J. W. Steffenhagen un debla.
(Tē klahst peelikumums: **Basnizas un skohlas sīnas.**)

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Nahditajs: Sinas. Kristiga zilwela nahwe. 10. November. Atwentes laifa.

Sinas.

Gesck „Mitauische Zeitung“ 6. Nr. bij kahds raksts par Kursemes skohlotaju konferenzem; wifas tahs schini gada noturetas 55 skohlotaju konferenzes tika aji pahrspreestas un tahm pahrmests, ka no tahm lohti mas kas eewehrojams un labs atlizis, ka esohd gan dauds rakstihis un runahis, bet ka winas pa leelai datai tik fellibu un uspuhschanohs weizinajuschas u. t. pr. Us scho rakstu tai pascha laikraksta Nr. 8 ir pretraksts lasams, kas nemahs tahs apwainofchanas zil eespehjams nowehrst. Gribam tad scho atbildas rakstu te pasneegt. Winsch skan ta: Kahds Kursem. skohl. konferentschu draugs ir N. G. sawu dohmibu isteizis pret scho muhsu laiku lihdselli, ka skohlotaji sawa attihstichana us preefschu lai patohp; winsch ir zaur to weenu leetu klaja wilzis, kas pehz muhsu dohmahm jau ta par dauds, ihpafchi latweefchu laikrakstos, ir plaschu weetu eenehmusi. Mehs schai eeriktei, wairak ka daschai zitai, wehletum, lai ta daudsmaflufumā angtu. Laba leeta prasahs laiku. Kas grib eesaknotees un eet dsilumā, tas newar par dauds ahtri lakstos un lapas ischautees, t. i. newar par agru jau klaja wifu preefscha nahkt, zitadi tas nihkt. Kreetnu un klufumā pastrahdatu darbu nebuhs tuhda isbungohd. Gesck schihis leetas, ka mums leekahs, wifas tahs sinas par skohlotaju konferenzem, kahdas gandrihs katra latw. laikraksta nummurā atrohdamas, strahda par dauds un dohd schihm konferenzem wehribu, kahda tahm schim brihscham wehl nau. Riktigaka un labaka leeta buhta ta, kad laudis konferentschu labumu nomana pee tam, ka skohlotaji jo sirdigi sawa amatā kalpo, un ir jo pilnigi katrs sawa weeta, nekā kad wifas tahs protokolos tuhda wandere us drukatawu. Mums ir dauds rakstahrigu spalwu, mehs preezajamees par to, bet Sahlmana wahrdeem paleef saws swars: „Saws laiks ir klusu zeest un saws laiks runahd.“ Kad nu ori mehs tagad runojam, tad tas noteef tamdeht, lai teem netaisneem un ka mums leekahs, par dauds bahrgeem spreedumeem par scho leetu preti stahwam. — Mehs esam beeschi schihis konferenzes apmeklejuschi un newaram it neko teikt nei „no tahs augstprahtibaas, nei fellibas, nei ta strihdu kausu gara, kuru deht dsitakai usluhsfchanai flakta sirds paleekoht.“ Mehs katru reis it sweiki esam no konferenzem mahja pahrnahstufchi, mums ir jadohd ta leeziba, ka wifa muhsu pusē skohlotaji pee sawahm sarunahm labprahd nem un paschi melle par wadoneem wairak mahzitus un amatos augstaki stahwofchus, un ka tur nau it nelahda augstprahtiba bijusi redsama. Pee mums Kursemē nau ari nelahdas redsamās starpibas starp skohlu wadoneem un skohlota-

jeem; schini leeta esam bagataki nekā muhsu mahfas gubernā. Kas to gribehs leegt, ka us daschu konferenzi atrohde ko smahdeht? Bet kur tad atradihs tahs pilnigas eeriktes ihpafchi, kamehr tahs wehl tik jaunās? Reprahsimees, kas newar buht. Ari tai pahrunafchanai mums japretojahs, ka konferenzes par dauds nodarbojotees gar prosaisli-praktigahm leetahm un neprohtohd pazilatees us augstaku stahwolli.“ Mums us to jafaka: Wibreem, kas nau us unwersitetehm bijusch, bet sawu mahzibu tik seminari sasmehluschi, laufskohlotajeem, tas mas peekriht pedagogijas likumus grunteht, gar filosofijas un teologijas jautafchanahm darbotees; tas nau winu darbs, wineem ir saws darba laufs, kur masak weeta teorijai (gudroschanai) bet prakfai (strahdaschanai). Us muhsu skohlotaju konferenzem nau wis truhzis tas, kas „skohlotaju wispahrigā prahda isglihtofchanā paweizina“ bet wifas tas, kas ziteem pahrakeem strahdneekem peeder un peekriht, ir ar deesgan leelu fapratibu tizis arweenu isfchirts. Wisur tur, kur tahdas leetas ir runās nemtas, ka par prohwi „skohlas likumi“ tur ir nahzis gaismā, kas labak lai buhtu paiizis, kur bijis, bet us tahdahm leetahm ari katreis tee fapratigakee no skohlotajeem pascheem ir pretleezibu dewusch. Ari to pahrmefchanu, ka konferenzes to daschadu lohzehtu labad esohd par dauds raibas, newaram peenemt, jo nei tas war zitadi buht, nei tas ari ir no launa. Wisu kohpā sanemoht mehs fakam: Ka katra leeta wirs semes, ta ari Kurs. skohl. konferenzes nebuhs wis jau pilnigas un nemaldigas, bet kapehz jau newaram kluru zeest, kad par tahm tik nelabi spreesch. Mehs winahm wehlam augfchanu bes dauds pahrunahm pa awifehm, augfchanu un fwehtigu weikfchanohs wifai skohlas buhschanai par labu.“

Rihgas basnizteesas aprinka luteru mahzitaji 24. November bij us sinodi sanahkluschi. Sinodes sprediiki tureja Behtera basniza zeen. superdents Müller par Mat. 8, 23—27. Starp atnahluscheem weeseem bij ari Kursemes zeen. generalsuperdents.

Rihgā 1) gub. gimnasijai ir 16 skohlotaji un 358 skohleni; 2) pilsehta gimnasijai 22 skohlotaji un 350 skohleni; 3) Aleksander gimnasijai 17 skohlotaji un 260 skohleni. Kad skaita wehl tahs zitas widejahs- un elementar skohlas klaht, tad ir 170 skohlotaji ar 3163 wihr, un 1211 seew. skohleneem; bes tam wehl kahdi 32 basnizas- un fwehtdeenas skohlas un behrnu audsinafchanas nami ar 89 skohlotajeem un skohlotajam un 2698 behrneem. 42 priwatskohlas ar 217 skohlot. un 1762 skohlen.; politechnikai ar preefschskohlu ir 35 skohlotaji un 259 skohl., bes tam wehl zitas 6 noteiktu amatu skohlas, ta ka Rihgā pawifam skohlas darbos stahw eefsch 123 skohlu weetahm 420 skohlotaji un 144 skohlotajas un mahja 6046 skohlneekus un 3577 skohlneezes.

Rihgas politechnikas skohlai par labu kahda freilene, Schewelowa, dahwinajust 500 rublus ar to sinu, lai kapitals

paleel ne-aistiktis un tahs intreses isleeta preeksch skohlas waijadfibahm.

Walfas pagast. skohl. seminara direktors Fowelin k. ir eezelts par Wilandes kreisskohlas inspektoru. Wina weeta nahk k. Balfon k., kas lihds schim bij par luteru mahzitaju kreewuseme.

Witna 9. Nowember jaunš skohlotaju seminarš eetaisibts.

Uš **Sahmu salas** no tahm 12 mahzitaju weetahm schim brihscham 4 stahw tufschas. Uri tahs zitas ir til masas, ta ka nespehj mahzitajeem daudš mas peeklahjigu usturu doht. Schi leeta ir us schigada Sahmu salas sinodes runas nemta un ir nospreests par to gahdaht 1) ka tahs nodohschanas par daschadahm mahzitaju amata darischanahm tohp pa-augstina-tas, tahs sawds laikds usnemtas takfes ir muhsu dahrgeem laikeem tahlu pakata palikuschas; 2) ka palihdsibas kase tohp dibinata un 3) pagasti no sawas pufes ar leezibas deenahm nahk palihga. Kur laimigas tahs draudses, kuras atrohd leelakas mahzitaju muischas preekscha, kur fentehwi sawa deewa-bijiba basnizai waj semes gabalus waj zitu mantibu schkinkojuschi; tur draudsehm til drihs newar pee-eet tahs raises, ka weeta paleel tufschas. Turklaht ari jafaka: Muhsu draudses ir gan tagad pawisam zitada mantiba etikufschas, nekā fentehwi bij, bet kad tagad waijadsetu kahdai draudsei no sawas kules ween famest wisu to gada usturu, lai tai waretu buht saws gans un mahzitajs, af zil daschai draudsei tas par daudš gruhti isliktohs. Un tomehr tas ir jadara wisur, kur truhft tahdu fentehwu dahwanu. Tapehj tad ari katra prahtiga draudse saproht, ka katra mahzitaja muischas masinaschana waj aplawisichana waj schahdu waj tahdu pastahwoschu labumu atrauschana, ta aisteel lihdsi paschu draudsi. Skohlas buhschanai us Sahmu salas zaur tizibas brahtu mihlestibu ir daudš mas palihdschets, bet tee truhkumi wehl ir leeli. To war saprast, kad dsird, ka agral tur bijuschi skohlmeisteri, kas 3 rubl. lohnes par gadu dabujuschi, tagad nu esohht lohne pazilata lihds 8 rubl. Kas tee war par skohlotajeem buht? Sinams paschi nemahziti, wihri, kas scemas laikā sawas duhmainas istabinas behrnu pulzinam eerahda til tahs wisupirmahs mahzibas.

Berlinē ewang. luteru basnizbuhfchanas leetas, ka jau sinojahm, ir us keisara, Bruhschu kehniaa pawehli fanahkusi kohpa ta generalsinode. Sawus darbus usnemdama ta sawus preekschneekus nosuhitija pee keisara, winam to pateizibu doht, ka winsch ir gahdajis, ka tee iswehleti runaskungi scho dedsi gu leetu war apspreeschanā nemt un basnizbuhfchana war tikt kohpta. Keisars tohs mihligi sanemdams ir runajis wahrdus, kas atskan zaur wisu walfsi, jo tee dewa leezibu no keisara dsili deewabijigas firds. Winsch fazija ta: „Ta pirma leeta ir ta, ka ta basniza paleel pee ta ihsta pamata, ta tizibas pamata. Es stahwu us schi tizibas pamata, us kura esmu kristihš un eeswehtihš un it nelas nespehs mani no schi pamata atkaphinaht. Kas man tur pretosees, to atraidischi. Zuhš, kas te stahwat manā preekschā, buhsheet ar mani weenis prahtis. Stahweht us ta ihsta pamata, ir schinis laikds jo waijadfiga leeta, jo schkelschanahs ir pat muhsu ewang. basniza eelihduschas. . . Lai Deews tas Kungs, bes kura fwehtibas nelas ne-atlez un kas til manami sawu schehlastibu muhsu tehwasemei rahdijis, fwehti Zuhfu darbus, ka tee isdohdahs un Zuhš meerā warat no schi darba atee.“

No **Smiltenes** draudses. 8. Nowember tika eeswehtita **Bez-Bilskas** walfsiskohla. Zeen. Bez-Bilskas dsimtlungs v. Torklus preeksch schihs skohlas pahrdewa itin lehti 12^{1/2} dahld. leelu mahju, kur tad patš par sawu naudu lika skohlas namu usbuhweht. Skohla ir 12 asis gara un 5 asis plata, ar dakstinu jumtu, gresni buhweta — par krahfchnumu walfstei un gohdu skohlas zehlejeem. (Balt. w.)

Sakschu-Weimaras semē ir wairaf luteru mahzitaji zaur balfotajeem zelti par meera teefas kungeem. Basnizteefas ari neleedš mahzitajeem scho amatu peenemt, til peeprasa, lai katra reis ta leeta tohp basnizteefas pahrspreeschana preekschā zelta.

No **Englantes**. Kahds kungs, kas nupat Englantē bijis un ihpaschi leelo Londones pilsehtu apmeklejis, mums raksta ta: Ir gan leela starpiba usluhkojohht Englantes un Wahzsesemes kristigu tauschu dsihwi. Englantē tu wari eet kur eedams waj pilis, waj buhdinas, waj fwehtdeenas laikā, waj darba deenas, tu arween redsefi, ka wisa tautas dsihwe stahw it redsami Deewa wahrdā gaismā. Wahzsemē zil daudsi ar besdeewibu wehl islepohahs, Englantē to neweens lai ne-ee-drohschinajahs dariht, ja negrib patš kaunā krist. Deewa wahrdi, Deewa bausliba, kristigi likumi stahw spehla un wai tam, kas schohs pihlarus eedrohschinahs aistikt. Englandeeschī ir swabadi laudis un zeena sawu swabadibu til augsti, ka reti kur kahda tauta, bet katram waijag prasi sawu swabadibu walidht, ka ta ne-isaug par pahrgalwibu. To tur gruhti dabuhs redseht, ka kahds sawas deewabijibas kaunetohs. Kur atradihs til zeetu tureschanohs pee trescha bauschla? Deewa wahrdi ir tas jaukakaš spohschums kam buhs spihdeht ari pahr laizigu dsihwi. Zaur Londoni staigadams, peenahzu pee leela birschas nama. Tur stahw wirs leelajahm durwihm tee wahrdi: „Ta seme peeder tam Kungam ar sawu pilnibu, tas semes wirfus un kas us ta dsihwo. (Dahw. 24. ds. 1.) Waj tas nau jauki, ka tur, kur wifas tahs selta un sudraba kaudses walfstahs, laudis atgahdinahs ta Kunga, kas ir tas nama tehws par wisu? Wisumas 1 reis par nedeku schi naudas nama preekschā tohp spredikis laudihm fazihš. Swehtdeenas Englantē stipri apklus ari dselszeta brauzeeni. Zitas semes dsird sakam, ka to nespehjoht. Englandeeschī to spehj gan, sawas laizigas waijadfibas aplufinaht ta Kunga deenā. Uš firgus platscheem, kur suhrmanu apstahschana, ir kohka buhdas ar krahfniti preeksch kufschereem; tur ir ari grahmatu skapits ar daschahm kristigahm grahmatahm, kas meefai sildotees ari to dwehseli silda. Pa Londoni katra deen tohp wairaf ka 20 weetas deewakalposchana tureta un paschā pusdeenā un ihstais darba laiks, basnizas tomehr ir lauschu ka peebahstas. Preeksch Londones adwokateem il fwehtdeenas pulkstien 7. no rihta weens mahzitajs isleel gabalus no Jaunas testamentes greeku waloda un leels pulks ir klausitaju. Zil buhs Berlinē waj zitos pilsehtos adwokatu un sekreteeru, kas fwehtdeenas rihta agrumā steigsees us Deewa namu? Pateesi ari Englantē netruhs deesgan netizigu, bet tee ta fakohht, turahs paslehpufsches, jo tautas dsihwe stahw us kristigeem pamateem; wifa seme to eeskata par sawu gohdu u. t. pr.

Kahds Amerikaneetis, Stanlei, reiso tagad pa **Widus-Afriku**, turenas pufes isluhkodams. Resen tas bij zeemā pee Ugandas kehniaa Mtesa pee Nianza esera un scho paganu keh-

ninu peedabuja us to, ka winsch luhdja, lai Englantes misiones beedribas ari us wina semi fuhra misionarus un atnes tizibas gaismu. Tillihds ta fina atnahza us Englanti, te ari radahs misiones draugi, kas preezigi to darbu usnehma. Weens Englandetis dahwinaja no sawas mantibas 10 tuhst. mahrz. sterl. (pee 70 tuhst. rublu) preefsch misiones darba pee sjeem nehgereem Ugandas walsii.

Kristiga zilwefa nahwe.

Nahwe, fur ir taws dselons? Elle, fur ir tawa uswarefchana? Paldeews Deewam, kas mums to uswarefchanu dewis zaur muhsu Kungu Jesu Kristu. (1 Kor. 15, 55—57.)

Jesus Kristus ir atswabinajis wifus tohs, kas zaur nahwes bailehm zauru muhschu tai kalposchanai bij padohiti. Notta leeldeenas rihta, no ta atwehrtapa iset spohschums, kas dara gaischu muhsu mirschanas stundinu, muhsu kapu un wifu muhschibu. Jesus Kristus ir tai nahwei to waru panehmis un dsihwibu un ne-ismihzigu buhschanu gaisma wedis. Winsch ir ta augfchamzelschana un ta dsihwiba. Kas eefsch Winau tiz, tas dsihwohs, kaut tas mirtu. Winsch sawu ustizigu mahzeflu dwehfeles pehz nahwes zaur saweem engeleem eewada debes lihgmiba un tai leela pastara deena usmohdina un apskaidro to miruschu meesu us nenihzigu debes gohdibu. Swehtos rakstos ir peezi leelas nodalas, kas ka ar peezi pirksteem us wifu pestifchanas zetu rahda. 1 Mohs. 3 nodata rahda, ka zilwels grehka un nahwe kritis. Gw. Jah. 3. nodata eepreezina ar to wehsti, ka Kristus ir pasaulle nahzis, lai tas nahwe pasudis zilwels dsimst us jaunu, debeschligu dsihwofchanu. Bahwils Rohm. gr. 3. nodata pamahza, ka mums buhs to taifnibu zaur Kristus nopelnu panahst un ar winau to jaunu dsihwofchanu tiziba fagrahbt. Tas pats apustuls 1. Kor. 13. nod. israhda, ka is tahs tizibas, is tahs ar Kristu apsehptas dsihwofchanas buhs atjaunotees ari wifai dsihwei ar muhsu brahsteem. Un beidsot 1. Kor. 15. nod. winsch leeldeenas gaisma nostahda nahwi un kapu.

Kad tu rudeni us sawa lauka rudsus waj kweefschus esi sehjis, tad tu tohs apfeds ar semiti, faleez sawas rohkas un pawehli to Deewam, lai Winsch to glaba un mohdina sawa laika. Tu eij mahja un wairak par to neskumsti, waj ari seema faltu un wehtras plohstohs, Tu sini ka pawafara ta sehja zelfees un augs us plauschanu. Ta ari kapi ir Deewa sehjas lauks. „Tohp sehst eefsch fatruhdeschanas un tohp usmohdinahts eefsch nefatruhdeschanas.“ Nahwe gan ir ta grehka nopelns, bet Deewa ne-isdibinajama schelastiba un Jesus brihnischka mihlestiba ir winau pahwehrtijusi par Deewa wehstnesi, kas tawu dwehfele un meesu nowada us pilnu gohdibu un debes lihgmibu. Tapehz tu wari jautah: Nahwe, fur ir taws dselons? Elle, fur ir tawa uswarefchana? Un tu wari lihgmii atbildeht: „Paldeews Deewam, kas man to uswarefchanu dewis zaur manu Kungu Jesu Kristu.“

Kad ta nahwe nahl, tad neisbihstees no winas bahrgas isskatas, ta winai ir palikusi no tam, ka wina ir grehka nopelns. Bet peemini, ka wina ir ari mihlsch wehstnesis, kas is tuffnescha nowed us Kananu. Winsch wed pee teem mihkeem, no kureem tu fen esi schirts, winsch wed temi pee tawa

mihla Kunga. Kad wehl pehdiga stundina tas kauns temi fahrdina ar netizibu, ar mastizibu, tad turees preefsch azihm, lo tu wifu muhschu ar ne-isskaitameem tuhstoscheem esi apleezinajis: Es tizu eefsch grehku peedohfchanu, meefas augfchamzelschana un muhschigu dsihwofchanu. Peemini sawu swehtu kristibu, fur tu esi israuts is tumibas waras un par Deewa behrnu nemts. Peemini, ka til lohti Deews to pasauli mihlejis, ka winsch sawu weenpeedsimuschu dehlu dewis, lai wifai, kas eefsch wina tiz, nepasuhd, bet to muhschigu dsihwofchanu dabuhn. Peemini, ka tew pee bikts un swehta Deewa galda tika apsehgeleta ta grehku peedohfchana un fur grehku peedohfchana, fur ir dsihwiba un muhschiga dsihwofchana. Tizi to un ta Kunga spehks buhs eefsch tawas wahjibas spehzigs, tu uswarefi un ar weenu sohli buhsi debes kraftamala.

Bij weens wezs gohda wihrs. Wina familija bij dehls ar wedeklu, un winau dehlu un trihs meitahm. Wezais tehws bij sawa muhscha fuhri gruhti puhlejees. Deews bij wina darbu swehtijis, winam pascham wezuma nefas netruhka, ari wina mihkeem bij sawa pilniga pahrtifchana. Sawu Deewu un Kungu winsch nebij ne sawa jauniba un spehka ne pee sawa darba aismirsis. Deewa wahrds bij wina mahja mahjojis un tahs stundinas ta Kunga pagalmjods bij winam tahs dahrgatahs bijuschas. Ar wezuma deenahm winsch bij pee meera deewees. Ar ween wairak winsch ar sawu Kungu darbojabs, ta saite tapa arweenu tuwaka. Winsch bij mihlsch tehws un weztehws, klufe un tomehr mihligs. Dehls bij winam mihlsch behrns. Rutes grahmata nebij ari wolti preefsch wina wedeklas bihbeli, wina gribeja buht ihsta Rute, mihleja un gohdaja wezo ka sawu paschas tehwu. Sawu namu winsch bij wifu sawam dehlam atdewis, bet zil spehja ar sawu padohnu wehl arweenu labpraht kalpoja. Wezifcham bij sawa istabina, kuras lohgs us dahrsu gahja. Tur winsch no klufas istabinas usluhloja dabas mohfchanohs, seedeschanu un mihfchanu. Wisas trihs dehla meitinas to par sawu leelo sirdspreeku tureja, weztehwa istabinu skaidru un spohschu tureht, katrai bij sawa nedela un katra ar ilgoschanohs gaidija sawu nedelu. Mahte ildeenas gahja pahrluhloht, waj wifis pareisi. Wakarods behrni lassja scho to preefscha, spehleja kahdu garigu dseefmas meldinu us klawerechm. Wezifcham bij til mihli ap sirdi tai mahjinu un sem teem kohkeem, lo winsch pats zitreis bij dehstijis. Wina istabina bij drihs weens, drihs ohrs, ari dasch labs draugs mihleja tur stundinu pasawetees. Wezifcha zelinsch bij pa dahrsu, waj lihds netahlai basnizai, waj pee kahda tuwa drauga. Kad winau us leelafahm fa-eimahm luhdja, winsch mehdsja atbildeht „Paldeews, bet man wezifcham tas par dauds, newaru dauds deenas to trohskni no ausifm isdabuht. Kad mana pehdiga stundina nahl un tas Kungs mani jautatu „No kurenes tu nahzi“ tad es negribetu wis atbildeht: „Es nahku no preeku dsibrehm.“ Ta aifgahja gads pehz gada un peenahza atkal tas mihlsch atwentes laiks 18. . gada. Wezits bij redsami wahjaks palizis. Wehl winsch ildeenas daschas stundas staigaja, bet drihs palika til besfehzigis, ka newareja wairis no gultas pazelfees. Wifai meera, ar laipnu waigu winsch guleja us sawas gultinas. Wedekla un winas meitas bij arweenu ap weziti, jo winahm tika pee wina buht un winau kohpt, bet ari tamdehl winas jo

mihli weza kambariti usturejahs, jo tur wareja nepamanitas sawus daschadus schubfchanas darbus preefsch seemas swehtku eglites paftrahdaht. Winas fazija: „Grospapir, pee tew mehs wisdrohschaf esam.“ Bet netruchta winahm ari wehl zita darba. Wezais pa brihscham eesauzahs: Lebniin, palasi man to Dahwida 130. dseefmu. Un stundu wehlat winsch attal sauza: Lasi man meitin Latera dseefmu: Es dsilas behdas no-sauzohs. Ohtra deena attal winam gribejahs dsirdeht no Rohm. grahmatas 8. nod. no 31. ferschas. Tad attal kahdu mirfchanas dseefmu. Kad tad meitene raudadama jautaja: „Grospapir, kapehz ta? Kapehz tad tu jau gribi no mums oiseet? Mehsewewi til mihli geibam patureht pee sewis“, tad firmgalwis atbildeja: „Meitin, es jau ari labprahht gribu pee Zumse palikt, bet tas nestahn ne Juhju ne manas rohlas. Tas stahw ta Kunga rohlas un es manu sawu stundinu tuwo-jamees.“ Tad palika brihtinu wisse kluflu. Tad attal wezais tehws fazija: „Wadsi Teresin, es tatschu dabuschu to wisflaistako seemas swehtku dahwanu.“ Terese istruchlusees jautaja: „Ka papir, kas tad tew to ispluschlejis, ko preefsch tewis taisam?!“ Wina nenoprata weza wahrduus un dohmaja, ka wezits sin, ka preefsch wina schuhn flaiistu kahju dekiti. Tapedhz winsch ar sawadu smaidischanu wehl reis teiza: „Behnis ta jau tas gan buhs, gan pati redsesi, ka eglite man to smulako dahwanu peeschlirs.“

Seemas swehtki bij klahht, eglite tika weztehwa kambari eenefta un tur appuschlota. Tehws lasija seemas swehtku ewangeliumu preefscha. Wisa mahju draudsite dseedaja: Nu esi flawehts Jesulinsch, ka Tu mums dsimis zilwejinisch.“ Weztehwam peenefa wina swehtku dahwanu un uslika to jauno kahju kiseni us wina gultinas. Kad wisi wehl tur istabina mita, tad weztehws fazija ar palkusu balsu: Mihli behrnini, es esmu bes spehla, jahpeht gan man it nelas nesahp, ap firdi man ir tik jauki, man leekahs, ka Deews it klahht pee firds durwihm stahw, bet man schee swehtki ir gan tee beidsamee. Nahzeet schury mani mihli behrnini, meteetees zelos, lai waru Juhse wisus swehtiht. Wisi 6 nometahs pee gultas zelos. Us katru wezais tehws runaja pa firnigam wahrdam un luhdsa wisus, lai turahs un paleef pee ta Kunga. Weidsiht winsch wisus swehtija. Palika wisse kluflu. Wisi asaras flauzija. Behz brihtina wezais druszin pazeldamees fazija: „Oto, dehlse, peewelz man to kahju dekiti tuwal pee kahjahm, winas man til lohti aukstas. Gribu to jel reis ari pawalkahht, lai mahte un meitas nebuhtu welti puhlejuschahs.“ Ottoos to darija; tas bij tas pehdigais mihlestibas darbs, ar ko sawam tehwm kalpoja. Pa brihdi winsch laidahs mig, te attal mohdahs, schhdsejahs, ka rohlas un kahjas tahdas aukstas metotees. Seemas swehtku rihts aufa, bet weztehwa waigs bij jau stipri zitade, isskatijahs ka lihka waigs. Tikko wehl spehja ko parunahht. Wasniza swehtku pulksteni patlaban swanija, te ari wezais tehws nahwes meega eemiga.

Lai muhsu schkirfchanahs stundina buhtu til jauka un weegla, ka tur winam! Us tahdeem seemas swehtkeem nahf jauns gads, us tahdu gaischu wakara stundinu nahf jauna deena tur zita faule.

Kungs mahzi muhs labas ka taunahs deenahs, ka mums schini laiziga muhscha nau paleekamas weetas, dohd mums to mekleht, kas ir argfcham, fur Kristus muhsu Pestitahs dsihwo.
A.

10. November

ir trihs waroni peedsimuschi: Kahrlis tas Drohschais 1435. g. Dijon pilsehta, Mahrtin Luters 1483. g. Eisleben, Fridrich Schillers 1749. g. Marbala.

Kahrlis tas Drohschais, Burgundes herzog, tika zaur sawu sohbenu flawens; Mahrtin Luters, kalnratscha dehlse, zaur saweem Deewwahrdem; Fridrich Schillers, dsejneeks, zaur saweem dseijas raksteem.

Sirdigu sohbenawilzeju, kahds Kahrlis tas Drohschais, pasaulé jau deesgan bijusch; dsejneeku, kahds Schillers, ma sumse, un bihbeles waronu, kahds Luters, tikai weensweenigs! —
H. D. B.

Atwentes laika.

Ut Kristus draudse! preezajees
Schai swehta laika, fataisees
Un puscho tawu firdi;
Reds debes lehninsch pee tew nahf
Un tawa firdi mahjoht fahf,
Steids sanemt to, af dsirdi!

Taisees,

Taisees,

Sagaid' tawu

Dwehfl'es ganu

Katrah deena,

Winsch tur tewi dahrgi zeena.

Sweits lehninsch sweits! tew apfweizam,

Par tawu mihlib' pateizam.

Tu atpestiht muhs nahzis;

Ut, esi flawehts augstais weef,

Tu muhsu deht pasemojees

Muhs glahht no mohlahm sahzis.

Teiksim,

Sweiksim,

Dsianna

Lai skan mana

Slawas dseefma,

Deds' eeksch mums tu debes leesma!

No jauna Jesus mahzibas

Tohp muhsu firdis stahdita,

Ut, lai mehse pehz tahm darom;

Tapedhz af grehzneeks atgreesees

Un Deewu gobdaht pasteidsees,

Nodohdees swehtam Garam.

Nahzi,

Sahzi

Deewu mihleht,

Grehklus nihdeht,

Behgt no tauna,

Tad winsch nahfs pee tew' no jauna. A. J.

Pattw. Awischu apgahdatajs: J. B. Sakranowicz.

No zensures atwehlebis. Rihga, 4. Dezember 1875.

Drukahht pee J. B. Steffenhagen un debla.